

DÖNEM SONU İŞLEMELERİ İLE İLGİLİ ÖZEL DOSYALAR

**SERBEST MESLEK ERBAPLARININ
YARARLANAMADIKLARI VERGİSEL AVANTAJLAR
NELERDİR?**

**ÖZEL DOSYA
NO:17**

1. Şüpheli Alacak Karşılığı Ayırma Ve Değersiz Alacak Yazma :

Vergi Usul Kanununun 323.maddesine göre; ticari ve zirai kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmak şartıyla; Dava veya icra safhasında bulunan alacaklar ile yapılan protestoya veya yazı ile bir defadan fazla istenilmesine rağmen borçlu tarafından ödenmemiş bulunan dava ve icra takibine değmeyecek derecede küçük alacaklar; şüpheli alacak sayılacak ve bu şekilde şüpheli hale gelen alacaklar için değerlendirme gününün tasarruf değerine göre pasifte karşılık ayrılacaktır.

Şüpheli hale gelen alacaklar için karşılık ayrılması da Kanun hükümlerine göre bilanço esasında defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine tanınmış bir hak olup, böyle olmasa dahi serbest meslek kazançlarında elde etme tahsil esasına göre belirlendiğinden hasılat olarak kabul edilmeyen alacaklar için karşılıklıta ayrılamayacaktır.

Benzer gerekçelerle; serbest meslek erbaplarının Vergi Usul Kanununun 323. maddesine göre; kazai bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkan kalmayan alacaklarını değersiz alacak olarak gider yazmalarına da imkan bulunmamaktadır.

2- Azalan Bakiyeler Yöntemine Göre Amortisman Ayırma:

Vergi Usul Kanununun mükerrer 315.maddesi hükmünde bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerden dileyenlerin, amortisman tabi iktisadi değerlerini, azalan bakiyeler üzerinden amortisman usulü ile yok edebilecekleri belirtildiğinden, serbest meslek erbapları azalan bakiyeler usulüne göre amortisman ayıramayacaklardır.

3- Yenileme Fonu:

Vergi Usul Kanununun “Amortismanına tabi malların satılması” başlıklı 328. Maddesine göre; Satılan iktisadi kıymetlerin yenilenmesi, işin mahiyetine göre zaruri bulunur veya bu hususta işletmeyi idare edenlerce karar verilmiş ve teşebbüse geçilmiş olursa bu takdirde, satıştan doğan kar, yenileme giderlerini karşılamak üzere, pasifte geçici bir hesapta azami üç yıl süre ile tutulabilir. Yenileme fonu olarak adlandırılan bu uygulamadan yine sadece bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri yararlanabileceğinden serbest meslek erbapları amortismanına tabi mallarının satışından doğan kazancı yenileme fonuna almak suretiyle vergi erteleme imkanından yararlanamayacaklardır.

Ankara Defterdarlığı'nın 2004 yılında verdiği bir mukteza da ise serbest meslek erbaplarının yenileme fonu ayırabileceği görüşü yer almaktadır.

4- Alacak Senetleri Reeskontu :

Vergi Usul Kanununda yer alan şartlarla senede bağlı alacak ve borçların reeskonta tabi tutulması mümkündür. Ancak, bu imkan da bilanço esasında defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerine tanındığından ve serbest meslek kazançlarında elde etme tahsil esasına göre belirlendiğinden, hasılat olarak kabul edilmeyen alacaklara ilişkin reeskont giderlerinin indirilmesi mümkün olmayacak, bu nedenlerle serbest meslek erbapları alacak ve borç senetlerini reeskonta tabi tutamayacaklardır.